

ka analiza, tema o kojoj je govorio dr. Marko Tomić, a o *srbizmina i anglizmima u hrvatskom jeziku* predavao je dr. Stjepan Babić.

Natjecanje protječe u izvršnoj atmosferi s nešto malo treme i nervoze i kod profesora i učenika, a posebno pri očekivanju objave rezultata.

Rezultati su najboljih u poznavanju hrvatskoga jezika (u zagrađama je broj osvojenih bodova od mogućih iza kose crtice, mentor i škola):

Prvi razred

- 1.–2. Domenika Nardelli (55/70, Marija Čokljat, Gimnazija, Dubrovnik) i Nevenka Pulfer (55/70, Mirela Pirić, II. gimnazija, Osijek)
3. Ana Breko (52/70, Ana Vugdelija, Srednja škola, Sesvete)

Drugi razred

- 1.–2. Ksenija Katušin (60/65, Blanka Kličarić, Gimnazija, Karlovac) i Ivan Lehocki (60/65, Mirjana Bogdanović, II. gimnazija, Osijek)
3. Anda Bukvić (55/65, Lidija Puljan, Gimnazija, Metković)

Treći razred

1. Sandra Sudec (43/60, Suzana Marjanić, Gornjogradska gimnazija, Zagreb)
2. Danilo Brozović (42/60, Anica Šabarić, Gimnazija dr. I. Kranjčeva, Đurđevac)
- 3.–6. Anita Kriško i Anita Mušić (41/60, Miljenka Štimec, Gimnazija Varaždin), Miodrag Marjanović (Dragica Vergot, Gimnazija, Karlovac) i Svjetlana Serdar (Vjekoslava Bagarić, Gimnazija Nova Gradiška)

Četvrti razred

1. Mario Šavorić (47/60, Marica Mutak, Gimnazija, Bjelovar)
2. Željka Petrić (42/60, Jasna Galić, II. gimnazija, Osijek)

3. Silvija Gradišer (38/60, Tomislav Medved, Srednja škola, Senj)

Najuspješniji su učenici nagrađeni vrijednim knjigama, no ni oni drugi, ovaj put manje uspješni, nisu zanemareni. Oni su sudjelovali u usmenom dijelu koji u ovogodišnjem natjecanju, kao pokusni, nije bodovan. Učenici grupa *Osijek, Jadran, Slavonija* i *Limunika*, s po četvero članova, pokazali su izuzetnu umješnost, snalažljivost i domišljatost u rješavanju zadataka. Bila je to zanimljiva igra ne samo za njih, nego i za sve one koji su gledajući i slušajući pratili, navijali i veselili se.

Usmeni dio time je postao jedno novo iskustvo za sva buduća natjecanja, ali i poticaj za organiziranje sličnih u svakodnevnom radu u nastavi.

Važno je na kraju istaknuti impresivno poznavanje gramatike hrvatskoga jezika koje je u nekih učenika bilo čak i na studentskoj razini, što je posebno bilo uočljivo na usmenom dijelu.

Natjecanje je završilo. Učenici i njihovi profesori otišli su svojim kućama. Svi su zasigurno sa sobom ponijeli uspomene iz Osijeka. Time je počelo živjeti jedno novo do sada nepoznato iskustvo o hrvatskome jeziku.

*Marina Čubrić
Mirela Barbaroša-Šikić*

NAJBOLJA RIJEČ U 1996.

Kao što sam već nekoliko puta naglasio, naša nastojanja da proglasimo najbolju riječ određene godine, nema svrhu da istaknemo jednu riječ, nego je to način kojim želimo potaknuti naše ljude da ne budu ravnodušni na poplavu tuđica, a to danas znači anglizama, nego da ih nastoje potisnuti, da stvorimo ozračje u hrvatskoj kulturnoj javnosti u kojem će se lakše prihvaćati nove riječi, onako kao što su ih

primali naši djedovi i pradjedovi u 19. stoljeću, da izbor između *suosnika* i *koaksijalnoga kabela*, između *limunike* i *grejfruta*, između *velezgoditnjaka* i *jack pota*, *velemlažnjaka* i *džambodžeta* (*jumbojeta*), između *jumbo plakata* i *veleplakata*, *mišićnika* i *body-buildera*, *premosnika* ili *mimovoda* i *bajpasa* bude u korist prvih. Treba stvoriti takav osjećaj da naši ljudi znaju da su prve riječi izraz naše, hrvatske kulture, da time branimo svoj jezik da nam ostaje samosvojniji i ljepši, konačno da ga time stvaralački udaljujemo od srpskoga jer nas Srbi u tome ne će moći slijediti. Nastojimo potaći hrvatskoga čovjeka da razvija svoje stvarne ili zapretane tvorbene sposobnosti, da se nove riječi tvore u duhu hrvatske tvorbe, da budu prikladna i uspješna zamjena za navalu tuđica.

Veoma je važno pri tome da što prije uočimo neprihvatljivu tuđicu i da joj odmah nađemo dobru zamjenu. *Limunika* je prihvaćena u botaničkim knjigama i pomalo se širi u publicistički i poslovni život, ali bi njezin prodor bio znatno uspješniji da je došla odmah u početku, a ne kad se tuđica već znatno proširila.

Poticaj ljudima da dadu maha svojim stvaralačkim sposobnostima očitovao se u velikoj mjeri kod mnogih, neki od njih čak moraju susprezati svoju maštu da ne odu predaleko. Mislim da smo postigli uspjeh s traženjem zamjene za *jackpot* gdje je sudjelovalo više od 56 ljudi i predložilo 239 zamjena.

Za 1995. nismo proglasili ni jednu jer voditi ovakav postupak nije lako, ali to ne znači da ne ćemo za 1996. bude li dobrih ostvaraja ili prijedloga. Zato i objavljujemo ove retke da budu poznati na vrijeme i bude li tko potaknut da predloži svoju ili tuđu zamjenu, rado ćemo je uzeti u razmatranje.

S. B.

JEZIK VIŠE NIJE BESKUĆNIK

Časopis *Jezik* nikada nije imao prave uredničke prostorije. Dok je glavnim i odgovornim urednikom bio prof. Ljudevit Jonke, njegova radna soba na Filozofskome fakultetu u Zagrebu bila je i uredničkom sobom, kad sam to postao ja, tada se uredništvo preselilo u moju radnu sobu, kad sam 1991. otišao u mirovinu, *Jezik* je ostao i bez takve polusobe. Arhiv *Jezika* smjestio sam u drvarnicu svoga stana, uredništvo u stan, a adresa se selila tako da prave službene adrese nismo ni imali pa nije ni čudo što se pokoje pismo i izgubilo. Kad je uređivanje dospjelo u velike teškoće, jer sam se u malome stanu počeo gušiti u papirima, a molbe za prostorijom bile uzaludne, napisao sam člančić *Jezik je prvi beskućnik* i htio ga objaviti, ali uredništvo mi nije dopustilo. (Katkada i gl. i odg. urednik ostane u manjini i mora se tomu pokoriti.) Koliko sam energije potrošio u potrazi za prostorijama, pokazat će samo brzojavni ocrtni koji pokazuje samo osnovno.

U početku beskućništva bio sam potpredsjednikom Matice hrvatske i obratio sam se MH. Naišao sam na veliko razumijevanje. Jozo Ivičević, tada gospodarski tajnik MH, odveo me u podrum, pokazao mi lijepu sobu i rekao:

— Samo dok uredimo podrum!

Čekali smo u nadi, podrum su uredili u velike prostorije i za *Jezik* nije bilo ništa.

Molba puna nade kod jednoga kolege direktora ustanove koja se proširivala, bila je uzaludna:

— Navala je velika, i ako dam tebi, morat ću i drugima.

U Školskoj knjizi, našem nakladniku, lijepo obećanje, ali bez ostvarenja kao i kod Ministarstva za prosvjetu i šport.